

maalet om Statens Tilsyn med Grønland, om Embedsmændenes Virkefelt i Grønland, om Indførelsen af Kommuneraad og om Indførelsen af Landsraad i Grønland, om den grønlandske Handel samt flere andre Bestemmelser. Man vil altsaa se, at det er af overordentlig stor Betydning, at Loven udføres saa forsigtigt og loyalt, som det paa nogen Maade er muligt, og det er derfor efter Ministeriets Mening nødvendigt, at der, som her foreslaaet, ansættes en kgl. Kommissarius for et Tidsrum af indtil 4 Aar, at han udrustes med den Myndighed, Lovforslaget tilsigter at give ham, at han tager Ophold i Grønland i mindst 1½ Aar, for at han kan sætte sig nøje ind i Forholdene, som de have udviklet sig, og at han bliver et overordnet Led, der bidrager til at bringe den nye Ordning ifølge Loven af 27. Maj 1908 ind i et fast og sikkert Leje. Men dertil kommer den Omstændighed, som er ret beklagelig, at der paa Grønland er udbrudt en ret kedelig Strid mellem Embedsmændene, de forskellige Autoriteter. Derfor er det af ikke ringe Betydning, at der skabes et overordnet Led, der i dette Øjeblik, hvor saa vigtige Spørgsmaal staa paa Dagsordenen, naar det er nødvendigt kan optræde paa Ministeriets Vegne og ved Forhandling med de forskellige Embedsmænd bidrage til at faa tilvejebragt mere rolige og sikre Forhold, end Tilfældet hidtil har været og er i Øjeblikket. Jeg ved nok, at man fra enkelte Sider har sagt, at det jo er Loven af 27. Maj 1908, der er Skyld i den Uenighed, der for Øjeblikket findes oppe i Grønland. Det er imidlertid ikke fuldt ud rigtigt. Enhver ny Lovgivning vil jo selvfølgelig, hvordan den end er indrettet, være en Anledning til at Striden mellem de forskellige Embedsmænd kan blusse op, men der har i lange, lange Tider været Strid mellem dem, ja jeg tror, jeg tør sige, lige fra den Tid, da Hans Egede udførte sin fortjenstfulde og berømte Missionsvirksomhed i Grønland, og med visse Mellemløb til vore Dage. Det er jo bekendt, at Hans Egede ikke blot var Missionær, men en Tid af sit Liv tillige Leder af Handelen i Grønland. Han var, som bekendt af et privat Handelskompagni, der hørte hjemme i Trondhjem, og efter de Instrukser, det gav ham, maatte han lede baade Missionen og Handelsvirksomheden. Han var imidlertid Missionær og ikke Handelsmand, og Følgen deraf blev, at der maatte gribes til andre Foranstaltninger. Jeg skal ikke komme tilbage til de

forskellige Forsøg, som ere gjorte for at tilvejebringe forandrede Forhold oppe i Grønland, men kun anføre, at snart overtog Kongen Ledelsen af Handelen, og snart indsatte man en Guvernør paa Grønland med Assistenten til sin Raadighed, snart hjemkaldte man Guvernøren med hans Embedsmænd, og saa sendte man forskellige Købmænd med deres Assistenten til Grønland. Tid efter anden udviklede der sig et ret spændt Forhold mellem Handelen paa den ene Side og Missionen paa den anden Side, idet Missionen sorterede under Missionskollegiet og Handelen sorterede under Handelskollegiet. Der ved opstod der to forskellige Strømninger, to forskellige Retninger, der saa godt som ingen Sinde have arbejdet i ønskelig Harmoni. I forrige Aarhundrede prøvede man paa at ordne disse Forhold paa en heldig Maade ved at bruge den her i Danmark ikke ukendte Fremgangsmaade, at nedsætte Kommissioner. Man nedsatte ikke mindre end 4 forskellige Kommissioner, der snart foretog et, snart et andet til Ordning af de grønlandske Forhold. I 1863 indførte man de saakaldte Forstanderskaber og gav dem deres bestemte Omraade, men de savnede Myndighed til at befatte sig med Kirke- og Skolevæsen og mange andre Forhold, og de grønlandske Anliggender bleve derfor ikke varetagne med den fornødne Omhu og Interesse. Hertil kom endvidere, at da disse Forstanderskaber havde større eller mindre Distrikter, hændte det ikke sjældent, at Afgørelserne faldt saare forskelligt i de forskellige Distrikter, alt efter som Forstanderskaberne tog sig af den paagældende Sag.

I Begyndelsen af dette Aarhundrede rejste der sig en meget stærk Kritik af Forholdene paa Grønland. Bølgerne gik en Tid meget højt, jeg kan sige, til Tider gik de for højt. De gik saa højt, at man endogsaa rettede meget stærke Angreb paa Personer, der havde med Ledelsen at bestille. Jeg behøver blot at minde om de voldsomme Angreb, man rettede paa Direktøren for den grønlandske Handel, Angreb, der førte til, at jeg, som den Gang var Indenrigsminister, fandt mig foranlediget til at lade dette Forhold undersøge. Det viste sig, at alle Angrebene vare fuldt ud uberettigede, og vedkommende Direktør gik uskadt ud af den Kritik, der var blevet rettet imod ham. Den stadige Kritik har haft den Betydning, at man her i Danmark har maattet tage sig alvorligt sammen for at forandre Forholdene